

POUCZENIE
o uprawnieniach i obowiązkach podejrzanego

1. Podejrzanemu przysługuje prawo do:

- składania wyjaśnień, odmowy składania wyjaśnień lub odmowy odpowiedzi na poszczególne pytania bez konieczności podania powodów odmowy (art. 175 § 1 kpk);
- składania wniosków o dokonanie czynności śledztwa lub dochodzenia, obecności przy czynnościach dowodowych (art. 315 § 1 i 2 kpk, art. 317 § 1 i 2 kpk i 325a kpk). Podejrzany obecny przy czynnościach dowodowych ma prawo składać wyjaśnienia co do każdego dowodu (art. 175 § 2 kpk);
- korzystania z pomocy obrońcy (art. 77 i 78 kpk);
- żądania przesłuchania go z udziałem ustanowionego obrońcy, którego niestawiennictwo nie tamuje przesłuchania (art. 301 kpk);
- korzystania z bezpłatnej pomocy tłumacza, jeżeli nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim (art. 72 § 1 kpk);
- złożenia wniosku o skierowanie sprawy do instytucji lub osoby godnej zaufania w celu przeprowadzenia postępowania mediacyjnego albo wyrażenia zgody na jego przeprowadzenie za zgodą pokrzywdzonego (art. 23a § 1 kpk);
- żądania, do czasu zawiadomienia go o terminie zaznajomienia z materiałami śledztwa – dochodzenia, podania mu ustnie podstaw zarzutów, a także sporządzenia uzasadnienia na piśmie. Uzasadnienie doręcza się podejrzanemu i ustanowionemu obrońcy w terminie 14 dni (art. 313 § 3 kpk i 325a kpk);
- końcowego zaznajomienia - na wniosek - z materiałami śledztwa lub dochodzenia w obecności ustanowionego obrońcy. Nie usprawiedliwione niestawiennictwo podejrzanego lub jego obrońcy nie tamuje dalszego postępowania (art. 321 § 1, 3 i 4 kpk, 325a kpk).

2. Podejrzany nie ma obowiązku dowodzenia swej niewinności ani obowiązku dostarczania dowodów na swoją niekorzyść (art. 74 § 1 kpk). Podejrzany jest jednak obowiązany poddać się:

- oględzinom zewnętrznym ciała oraz innym badaniom nie połączonym z naruszeniem integralności ciała, wolno także w szczególności od podejrzanego pobrać odciski, fotografować go oraz okazać w celach rozpoznawczych innym osobom (art. 74 § 2 pkt 1 kpk);
- badaniom psychologicznym i psychiatrycznym oraz badaniom połączonym z dokonaniem zabiegów na jego ciele, z wyjątkiem chirurgicznych, pod warunkiem, że dokonywane są przez uprawnionego do tego pracownika służby zdrowia, z zachowaniem wskazań wiedzy lekarskiej i nie zagrażają zdrowiu podejrzanego, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest

nieodzowne; w szczególności podejrzany jest obowiązany – przy zachowaniu tych warunków – poddać się pobraniu krwi, włosów lub wydzielin organizmu (art. 74 § 2 pkt 2 kpk);

- pobraniu przez funkcjonariusza Policji wymazu ze śluzówki policzków, jeżeli jest to nieodzowne i nie zachodzi obawa, że zagrażałoby to zdrowiu podejrzanego lub innych osób (art. 74 § 2 pkt 3 kpk).

3. Podejrzany pozostający na wolności:

- obowiązany jest stawić się na każde wezwanie w toku postępowania karnego oraz zawiadomić organ prowadzący postępowanie o każdej zmianie miejsca zamieszkania lub pobytu trwającego dłużej niż 7 dni. W razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa, podejrzanego można zatrzymać i sprowadzić przymusowo (art. 75 § 1 i 2 kpk);
- jeżeli przebywa za granicą ma obowiązek wskazać adresata dla doręczeń w kraju; w razie nieuczynienia tego pismo wysłane na ostatnio znany adres w kraju, albo jeżeli adresu tego nie ma, załączone do akt sprawy uważa się za doręczone (art. 138 kpk);
- jeżeli podejrzany, nie podając nowego adresu, zmienia miejsce zamieszkania lub nie przebywa pod wskazanym przez siebie adresem, pismo wysłane pod tym adresem, w toku trwającego śledztwa lub dochodzenia, uważa się za doręczone (art. 139 kpk).